

Magyodellek

hijmodell ~ Walter Maurice Elsasser

- ↳ atommag belsejében összes nukleonjól származó közös potenciális alakul ki
- ↳ ebben minden nukleon független, önálló mozgást végez
- ↳ nukleonra a Schrödinger-egyenlet megoldható
- ↳ kvantumszámok (spin csak $1/2$)
- ↳ Pauli elv: hijak (meghatározott $p, n, 0$)
zárth hij ~ nagy stabilitás

folyadékszepp modell (kötési, tömeg, stabilitás)

↳ atommag ~ folyadékszepp

- gömb alakú
- sűrűség nukleonoktól független

• alkotórészel csak a közvetlen szomszédokal kb

↳ Weizsäcker: kötési stabilitás leírása

↳ atommag nagysága: $r = r_0 \sqrt[3]{A}$

↳ nagy sűrűség ~ kicsi térfogatban nagy tömeg

↳ kötési függ

⊕ * térfogati energia: nukleonok megjelenésével (V) $\propto A$

⊖ * felületi energia: felületen elhelyezkedő nukleonok
kisebbsébe vesznek részt a kötésben
felülettel $\propto A^{2/3}$ a negatív hatás

⊖ * Coulomb energia: p^+ -ok taszítása

Stabilitás szerint

- Stabil magok: kb 271 db - pl.: ^{12}C , ^{14}N , ^{16}O

- Elsődleges természetes radiónuklidok - naprendszer keletkezése óta
- hosszú felezési idő
- pl.: ^{238}U

- Másodlagos természetes radiónuklidok: - az elsődlegesek keletkezéséből
- kevés bomlásnak
- rövid felezési idő

- Indukált természetes radiónuklidok - folyamatok során keletkeznek
- kosmikus sugárzás hatására
- pl.: ^3H , ^{14}C

- Mesterséges radiónuklidok